

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

4 de desembre de 2014
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Concursos, Cooperatives i Relacions laborals.

Cooperativisme en l' autogestió dels serveis públics de salut : una fórmula EBA

Sergi Gonzalez

Gerent de PAS SL i consultor d'organitzacions

sergigonzalez@passl.cat

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

SUMARI

- 1. La tradició del cooperativisme a Catalunya i l' àmbit sanitari**
- 2. Principis cooperatius de la ACI**
- 3. Les cooperatives de treball també son EBA**
- 4. Control societari: CAPITAL I TREBALL**
- 5. El possible repartiment de beneficis com a tema clau**
- 6. La governança**
- 7. EBAs i gestió cooperativa de serv. púb. com a Economía Social**
- 8. Algunes referències d'interès**

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

1. La tradició del cooperativisme a Catalunya i l' àmbit sanitari

Cooperatives i salut: cooperatives sanitàries, cooperatives de treball

Una cooperativa es un tipus d'EBA (Empresa de Base Associativa)

Les cooperatives de 1er i 2on. nivell representen una oportunitat en la col·laboració público-privada. (també articulament altres formes jurídiques)

Un repte actual del sector públic, i més en el marc sanitari, és com incorporar el cooperativisme, i per extensió el conjunt de les EBA, a la gestió de serveis públics : Les actuals EBA permeten explorar i obrir camins .

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

COOPERATIVES

Cooperatives existents segons tipus

Juny-2013

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona			Total
				Total	na	Ebre	
Treball associat	2285	180	260	389	169	220	3114
Agràries	91	33	195	135	88	47	454
Consum. i usuaris	83	10	12	17	13	4	122
Habitatges	72	1	6	4	4	0	83
Ensenyament	69	2	9	5	4	1	85
Serveis	168	14	11	8	2	6	201
Mixtes	30	2	0	6	2	4	38
Assegurances	0	0	0	0	0	0	0
Sanitàries	1	0	0	0	0	0	1
Crèdit	0	0	0	0	0	0	0
Marítimes, Fluv. i Lac.	2	1	0	0	0	0	3
Confederació/Federació	7	0	0	0	0	0	7
Grups Cooperatius	3	1	0	1	1	0	5
2n grau	28	3	13	11	8	3	55
TOTAL	2839	247	506	576	291	285	4168

Font: Departament d'Empresa i Ocupació. Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom i Serveis Territorials del Departament d'Empresa i Ocupació.

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

2. Principis cooperatius de la ACI :

(Associació internacional de cooperatives, 1995)

- Adhesió voluntària i oberta
- Gestió democràtica per part dels associats
- Participació econòmica dels associats
- Autonomia i independència
- Educació, formació i informació
- Cooperació entre cooperatives
- Interès per la comunitat

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

<u>Valors de l'empresa de capital</u>	<u>Valors del Cooperativisme</u>
Els empresaris volen obtenir beneficis monetaris o influències	Els cooperativistes busquen solucionar les seves necessitats
L' excedent beneficia només els propietaris si no es reinverteix	Amb els excedents es beneficia la cooperativa i per tant els socis segons els estatuts
Principal objectiu habitual: augmentar beneficis, a costa de ...	Principal objectiu: satisfer les necessitats que van motivar crear cooperativa
Órgan màxim de govern: l accionariat.	Organ màxim de govern: els socis treballadors
Els treballadors no tenen poder societari.	Els socis treballadors tenen veu i vot

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

3. Les cooperatives de treball també són EBA

Totes les empreses de base associativa (Eba) participen en major o menor grau dels valors del cooperativisme...

Un comú denominador en les EBA : el control societari està en mans de professionals que hi treballen.

El cooperativisme planteja la superació de l'habitual dissociació entre capital i treball.

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

4. Control societari: CAPITAL I TREBALL

Les diverses Eba son les úniques empreses que asseguruen que les decisions del capital societari estiguin sota el control de treballadors

La resta d'organitzacions productives, siguin publiques o privades están fonamentades en la dissociació entre capital societari i treball:

El control del capital i les responsabilitats societaries de les decisions son exercits per altres figures o grups d'interés.

I això es així tant en les administracions públiques, com en moltíssimes organitzacions del tercer sector, com en les empreses de capital.

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

5. El possible repartiment de beneficis com a tema clau.

El cooperativisme no està orientat al repartiment de beneficis si no a satisfer principalment les necessitats que van motivar cooperar. Hi ha cooperatives per exemple que per estatuts no poden repartir beneficis al soci.

I quan existeix estatutàriament la possibilitat de repartiment, la legislació en matèria de cooperatives posa certs límits :

Obligatorietat de destinar una part significativa a fons de reserva, altre a formació, al foment del cooperativisme etc. (¿RSC o RSE ?)

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

6. La governança:

- Participació, autogestió i governança: les seves peculiaritats en organitzacions amb grups professionals.
- Organs de govern (societari) col·legiats versus unipersonals
- Incorporació: mecanismes d'entrada
- Sortida: voluntarietat, exclusions i retorn del capital .

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

7. Les EBA i la gestió cooperativa de serveis públics com a Economía Social

Qualsevol EBA, si vol, pot adoptar la forma de cooperativa, pero el que cal sobre tot, mes enllà de la forma jurídica, es aprofundir en els valors cooperatius.

Algunes aportacions del cooperativisme a desenvolupar:

- Aprofundir en una millor **regulació de l'aplicació de beneficis**.
- **Remuneració de l'inversor** (soci de treball) pel seu capital, separadament de la remuneració professional (proporcional a la contribució de cada treballador)

Recomanació política: Separar inversió pública de gestió cooperativa (reduir risc inversor)

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

Control societari i autogestió de serveis públics

¿El control societari està en mans de treballadors?		SI	¿ Per inventar ? E. B. A.	Cooperatives
		NO	Administracions Publiques Empreses Públiques	Fundacions , O.N.G.s Organitzacions religioses Multinacionals Altres empreses de capital
			Pública	Privada

La gestió dels serveis públics es....

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

Algunes referencies d'interes:

- LLEI 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives DOGC 3882 de 13/05/2003
- ACI Aliança internacional de cooperatives <http://ica.coop/>
- ICHO International Health co-operative organisation <http://ihco.coop/>
- Confederació de cooperatives de Catalunya <http://www.cooperativescatalunya.coop/>
- Cooperatives de Treball de Catalunya <http://www.cooperativestreball.coop/>
- Generalitat Catalunya: Departament Economia i Empresa
http://empresaiocupacio.gencat.cat/ca/treb_ambits_actuacio/treb_economia_cooperativa/
- ACEBA Autogestió en salut <http://www.aceba.cat/ca/>

XVIII Jornades ACEBA

Sostenibilitat i eficiència en salut

